

Mendelova
univerzita
v Brně

Ústav
vědecko-pedagogických
informací a služeb

**Zpráva o činnosti
Ústavu vědecko-pedagogických informací a služeb
v roce 2010**

leden 2010

Zpracovala: Ing. Věra Svobodová, vedoucí ústavu

Ústav vědecko-pedagogických informací a služeb (ÚVIS) je univerzitní pracoviště, které od roku 1990 zabezpečuje komplexní knihovnicko-informační, publikační a audiovizuální služby a to činností ve čtyřech odděleních: Audiovizuálním centrem, Ústřední knihovna, Edičním středisko a Informační centrum. Statistické, ekonomické a výkonnostní ukazatele těchto pracovišť se kompletují a hodnotí vždy k 31. 12. daného kalendářního roku a jsou shrnuty ve Zprávách o činnosti ÚVIS, které jsou zveřejněny na webové stránce http://www.mendelu.cz/cz/o_univerzite/organizacni_struktura/celoskolska_pracoviste/uviv.

I. Projekty řešené v rámci ÚVIS

Digitalizace a zpřístupnění historicky významných dokumentů zachycujících zahradnickou vědu a umění – pokračování

Doba řešení: únor – prosinec 2010

Hlavní řešitel: ing. Věra Svobodová, spoluředitelé Mgr. Roman Pavlačka, Ph.D., doc. Ing. Pavel Šimek, Ph.D.

Finanční podpora: Ministerstvo kultury, podprogram VISK 7

Národní klastr informačního vzdělávání (NAKLIV) - podpora spolupráce, sdílení a transferu znalostí

Doba řešení: 1. 10. 2009 – 1. 10. 2012

Hlavní řešitel: Masarykova univerzita, Bc. Jan Zikuška (manažer projektu)

Řešitel za univerzitu: Ing. Jana Kratochvílová

Finanční podpora: ESF OP VK, oblast podpory 2.4 Terciární vzdělávání, výzkum a vývoj, Partnerství a sítě

URL: www.nakliv.cz/

Žadatelem projektu je Masarykova univerzita, projekt je spolufinancován z ESF v rámci OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost a má dalších 6 partnerů z okruhu vysokých a vyšších odborných škol a krajských knihoven. Základním cílem projektu je vytvoření sítě a navázání fungující spolupráce v oblasti informačního vzdělávání mezi všemi zúčastněnými institucemi.

VZ09003 Elektronické informační zdroje z oblasti technických a aplikovaných přírodních věd pro výzkum

Doba řešení: 2009 – 2011

Hlavní řešitel: Mgr. Štěpánka Žižková, Národní technická knihovna, Praha

Řešitel za univerzitu: Ing. Věra Svobodová, členka Rady projektu za Asociaci knihoven vysokých škol

Finanční podpora: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR

URL: <http://www.techlib.cz/cs/o-nas/odborne-aktivity-ntk/elektronicke-zdroje-konsorcia-ntk/>

Zajištění přístupu do plných textů časopisů nakladatelství Elsevier Science (Science Direct Freedom Collection), Springer Verlag (SpringerLink Journals, John Wiley and Sons (InterScience Journals) a databáze SCOPUS.

VZ09011 Zajištění přístupu do klíčových informačních zdrojů pro ekonomický výzkum

Doba řešení: 2009 – 2011

Hlavní řešitel: Ing. Jana Hartmanová, Vysoká škola ekonomická Praha

Řešitel za univerzitu: Ing. Věra Svobodová

Finanční podpora: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR

Zajištění přístupu do ekonomických databází EconLit a SourceOECD Periodicals

VZ09009 Multilicence na vstup do Web of Knowledge (přístup do Web of Science a Journal Citation Index)

Doba řešení: 2009 – 2011

Hlavní řešitel: Ivana Laiblová Kadlecová, Knihovna Akademie věd ČR, v. v. i., Praha

Řešitel za univerzitu: Ing. Věra Svobodová

Finanční podpora: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR

URL: <http://www.lib.cas.cz/cs/online-databaze/web-of-knowledge>

Zajištění přístupu do citační databáze Web of Science a Journal Citation Index prostřednictvím portálu Web of Knowledge.

VZ09006 Databáze EBSCO – zdroj vědeckých informací pro humanitní a společenské obory jako podsoučást projektu Zabezpečení EIZ pro výzkum vývoj a inovace (VZ09006)

Doba řešení: 2010 – 2011

Hlavní řešitel: Hana Nová, Národní knihovna v Praze

Řešitel za univerzitu: Ing. Věra Svobodová

Finanční podpora: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR

URL: <http://eifl.nkp.cz>

Pokračování multilicenčního přístupu a využívání databází EBSCO. Pro 49 knihoven zapojených do projektu je zajištěn přístup do dvou nejdůležitějších databází – Academic Search Premier a Business Source Premier. Kromě toho firma EBSCO zpřístupnila jako bonus některé další databáze.

VZ09014 Multilicence přírodovědeckých a zemědělských informačních zdrojů pro konzorcium akademické a vědecké sféry České republiky

Doba řešení: 2009 – 2011

Hlavní řešitel: RNDr. Svatopluk Rieger, CSc., Univerzita Palackého Olomouc

Řešitel za univerzitu: Ing. Věra Svobodová, garant projektu za oblast zemědělství a potravinářství

Finanční podpora: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR

URL: <http://lib.natur.cuni.cz/BIBLIO/infoz/>

V rámci tohoto projektu má naše univerzita přístup do databází Knovel Library Premium, BioOne I a II, Biological Abstracts, CSA Illustrata, CAB Abstracts, Food Science and Technology Abstracts, CABI Compendia, PQ Agricola.

Většina zdrojů, které jsou pořizovány v rámci projektu INFOZ, zůstávají dostupné také během roku 2012, neboť budou zaplacený v rámci nákladů období příštích. S koncem roku 2011 končí projekty VZ09003 (přístup do plných textů časopisů a databáze SCOPUS) a VZ09006 (zdroje na platformě EBSCO).

II. Události roku 2010

- zrušením studovny a knihovny na budově Q k 1. 3. 2010 se zrušil volný výběr knih s ekonomickým zaměřením a snížil se počet studijních míst o 62 (2009 – 380 míst)
- červen – vyplavení Audiovizuálního centra, kompletně zničené vybavení místností a částečně zničená technika
- v rámci projektu NAKLIV (Národní klastr informačního vzdělávání) 4 pracovníci ÚVIS absolvovali semináře nutné pro získání „Certifikátu lektora informačního vzdělávání“. Tento certifikát je garantovaný Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy
- v prosinci byly převzaty prostory pro knihovnu na budově Z

III. Počet studijních míst ve studovnách ÚVIS k 31. 12. 2010

Místnost	Celkem studijních míst	Z toho	
		s počítačem	bez počítače
Čítárna časopisů	39	7	32
Informační centrum	139	64	75
Studovna	89	20	69
ÚK - výpůjční odd.	9	5	4
ÚK - Lednice	42	26	16
Celkem ÚVIS	318	122	196

IV. Přehled výsledků činnosti jednotlivých pracovišť ÚVIS za rok 2010

(výroční zpráva je zveřejněna na webových stránkách

http://www.mendelu.cz/cz/o_univerzite/organizacni_struktura/celoskolska_pracoviste/uvis)

941 AUDIOVIZUÁLNÍ CENTRUM (AVC)

1. Přehled výroby audiovizuálních děl:

Název	Datum	min.	Fakulta	Inv.č.	Cena
Průběh výstavby nových bezbariérových poslucháren	23.9. 6.12.2009	– 4	ICV	60004777	8 000
Vernisáž fotografií Pavla Popelky	19.1.2010	12	R	60004778	9 600
Mendelu 2010_A		15	MENDELU	60004779	37 500
Den otevřených dveří AF, 8. a 22.1.2010		57	AF	60004780	85 500
Akademické mistrovství ČR 2010 v alpských disciplínách		7	AF	60004781	17 500
Funkce lesů a funkčně integr. hospodaření v lesích ČR		100	ICV	60004782	5 000
Život v půdě		98	ICV	60004783	29 400
Dříví jako obnovitelný zdroj energie		105	ICV	60004784	31 500
Breeding for greenhouse..., Dr. Manuel Jamilena	1.4.2010	57	AF	60004785	17 100
Almería: The horticultural garden..., Dr. Manuel Jamilena	1.4.2010	66	AF	60004786	19 800
Lesnická všestrannost 2010	12.-17.4.2010	19	LDF	60004787	28 500
Honoris Causa- prof. R.J.M. Ceulemans	27.4.2010	43	MENDELU	60004788	12 900
Finance po krizi, Přednáška (Q01), Pavel Kohout	28.4.2010	92	PEF	60004789	4 600
Finance po krizi, Ekonomický kroužek (Q43)	29.4.2010	54	PEF	60004790	2 700
Majáles ve Vaňkovce	24.4.2010	7	AF	60004763	10 500
Úvod do genetiky člověka, prof. J. Relichová	11.5.2010	59	AF	60004764	2 950
Poruchy lidské reprodukce-diagnostika a léčba, I. Crha	11.5.2010	70	AF	60004796	3 500
Ultradian Rhythms ..., D.B. Murray, Keio Univ.	13.5.2010	60	AF	60004765	3 000
Workshop AF	12.5.2010	31	AF	60004766	9 300
Euro: ano/ne	13.5.2010	20	PEF	60004797	6 000
Vyhodnocení dětské výtvarné soutěže, MENDELU	3.6.2010	9	MENDELU	60004767	2 700
Úvod do finanční matematiky, ing. O. Šoba, Ph.D.	13.7.2010	49	PEF	60004768	2 450
Jednoduché úročení, ing. O. Šoba, Ph.D.	13.7.2010	94	PEF	60004769	4 700
Složené úročení, ing. O. Šoba, Ph.D.	13.7.2010	90	PEF	60004770	4 500
Krátkodobé cenné papíry, ing. Martin Širůček	13.7.2010	65	PEF	60004771	3 250
Budoucí hodnota anuity, ing. O. Šoba, Ph.D.	14.7.2010	92	PEF	60004772	4 600
Úvěry, ing. M. Širůček	21.7.2010	84	PEF	60004773	4 200
Investiční rozhodování, ing. O. Šoba, Ph.D.	14.7.2010	75	PEF	60004774	3 750
Krátkodobé cenné papíry, ing. M. Širůček	13.7.2010	65	PEF	60004775	3 250
Obligace I, ing. O. Šoba, Ph.D.	20.7.2010	115	PEF	60004776	5 750
Obligace II, ing. O. Šoba, Ph.D.	21.7.2010	81	PEF	60004791	4 050
Akcie, ing. Roman Ptáček, Ph.D.	14.7.2010	85	PEF	60004792	4 250
Měnové kurzy, ing. M. Širůček	21.7.2010	63	PEF	60004793	3 150
SZP Žabčice, prof. J. Neruda	20.8.2010	11	MENDELU	60004794	33 000
ICOLLE 2010	14.-15.9.2010	15	ICV	60004795	22 500
				35 ks	450 950

K filmům Potravinářský výrobek Jihomoravského kraje, Školní zemědělský podnik Žabčice, ICOLLE 2010 a Region v rozvoji společnosti byly namluveny komentáře.

2. Videotéka - <http://avc.mendelu.cz/videobase/index.php>

Do videodatabáze bylo v roce 2010 doplněno 110 záznamů; v současné době obsahuje databáze celkem 5 632 záznamů. Pravidelně v lednu ve spolupráci s ČVUT probíhá přehlídka TECHFILM 2010 - Mezinárodní festival filmů o vědě, technice a umění. Letos bylo promítnuto 20 titulů.

3. Přepisy a duplikace filmů

Na duplikaci (rozmnožování) filmů bylo z fakult přijato celkem 70 požadavků, AF 20 požadavků za 18 706,50 Kč, LDF 13 za 19 233,- Kč, ZF 18 za 18 329,-Kč, PEF 2 požadavky za 6 102,50 Kč, rektorát 12 za 4 842,- Kč, ICV 5 za 1 175,50 Kč, celkem bylo popsáno 3 802 nosičů, přeúčtováno 68 tis. Kč. V rámci přepisů filmů ze starých nosičů na nová media se na žádost fakult přepsalo celkem 91 titulů, z toho 33 z VHS kazet na DVD.

4. Dokumentace akcí univerzity

Za rok 2010 bylo zdokumentováno 70 událostí ze života univerzity (o 20 více než v roce předchozím), byly to např. Jihomoravské dožínky, majáles, udělování čestných doktorátů, koncerty trubačů...Několik fotografií na ukázkou z nejdůležitějších akcí je vystaveno ve fotogalerii na webech AVC, kompletní fotodokumentace každé akce je uložena na serveru AVC.

5. Zápůjčky výukové techniky, provoz auly

Počet zápuček dataprojektorů se snižuje, celkem 127 požadavků, neboť se zlepšuje technické vybavení učeben na ústavech. V aule se pracovníci AVC podíleli na organizaci 51 akcí, připravili ozvučovací a záznamovou techniku podle přání pořadatele. Nejsou započteny nácviky, přípravy před akcí, případně demontáž techniky. Rozdělení podle fakult: AF 19, PEF 10, LDF 5, ZF 4, FRRMS 2, ICV 6, rektorát 3, cizí organizace 2. Koncem roku v místnosti režie byla provedena kompletní rekonstrukce kabeláže elektroniky, vyměněny reflektory na osvětlovacích rampách u stropu z halogenových na LED, na balkonu auly byl nahrazen ovládací pult osvětlení auly malým nástěnným rozvaděčem a v sále auly byly instalovány 2 ks 55" LCD televizorů, na které je přenášán pořizovaný záznam.

6. Provoz výukové multimediální techniky na celoškolských učebnách, servis, údržba, poradenství

AVC plně zajišťuje audiovizuální výukovou techniku na celoškolských učebnách (A01, A11, A12, A31, C01, C02, Q01, Q02, Q03). Prověřování funkčnosti se provádí jednou za týden, čištění filtrů dataprojektorů cca 2 – 3x měsíčně podle počtu nasvícených hodin. Počátkem roku byly vyměněny dataprojektory v posluchárnách Q02, A01a C02 za nové. Drobné závady se odstraňují vlastními silami (ladění, propojení, seřízení), větší se předávají servisním firmám. Pořizuje se fotodokumentace, aby se zachytil chybový stav, nejvíce problémů je stále způsobeno špatným umístěním mikrofonů do nabíječek a nevypínáním techniky.

Vyučující jsou na vlastní přání kdykoliv informováni o možnostech služeb AVC, o technické problematice televizní výuky i klasické výukové techniky a o všech souvisejících oblastech. Školení obsluhy techniky na posluchárnách probíhá 2x do roka vždy na počátku semestru, kromě toho vyučující využívají individuální konzultace.

Pracovníci AVC neustále sledují vývoj nejmodernější audiovizuální techniky.

7. Provoz interního informačního systému (IIS)

Celkem bylo na televizním okruhu vystaveno 215 zpráv. Všechny informace byly přeneseny na WWW stránky. V bezvadném stavu se udržují technika pro Interní informační systém a společná televizní anténa.

8. Výroba identifikačních průkazů studentů a zaměstnanců MENDELU včetně fotografování

Tuto činnost upravují dvě směrnice: č. 3/2010 Vydávání průkazu studenta Mendelovy univerzity v Brně, č. 4/2010 Vydávání průkazu zaměstnance Mendelovy univerzity v Brně a některých dalších průkazů. Během roku bylo zhotoveno 4 123 fotografií a vyrobeno celkem 5 415 ks identifikačních průkazů, zhruba stejně jako v předcházejícím roce. Náklady se každé čtvrtletí rozúčtovávají nákladovým střediskům.

Rozdělení podle typu:

S – studentských 3 264 ks, T – učitelských 103 ks, D pro distanční studium 1 090 ks, zaměstnaneckých 142 ks, pro externisty 438 ks (z toho 376 ks pro BIBS), pro správu kolejí a menz bylo vyrobeno 28 karet.

9. Výdej ze skladu AVC

Sklad slouží jako výrobní sklad materiálu potřebného pro produkci pracoviště (výdej za 321 tis. Kč), stále ještě v malé míře dobíhá výdej zásob přímo na ústavy (17 tis. Kč).

10. Personální obsazení

Pracoviště má 10 systemizovaných míst, z toho tři místa jsou obsazena pracovníky se zdravotním postižením a jejich pracovní náplň je upravena tak, aby mohli plně zvládnout vybrané pracovní činnosti.

942 EDIČNÍ STŘEDISKO (ES)

Ediční středisko (ES) zajišťuje pro všechny fakulty univerzity, pro potřeby vysokoškolského ústavu a pro celoškolská a rektorátní pracoviště tyto činnosti:

- vydávání a distribuci skript, vysokoškolských učebnic, studijních opor, studijních programů, sborníků a brožur
- tisk provozních materiálů, reprezentativních a příležitostných tisků
- tisk posterů až do formátu A0, informačních letáků, pozvánek, vizitek
- předtiskovou přípravu a vydávání následujících vědeckých časopisů
Acta Universitatis Agriculturae et Silviculturae Mendelianae Brunensis
Edice Folia Universitatis Agriculturae et Silviculturae Mendelianae Brunensis
Beskydy
- propagaci a prodej skript v prodejně, prodej skript na fakturu
- poskytuje operativní tiskové práce pro žadatele z řad zaměstnanců univerzity včetně zhotovování obálek a vazeb na vytištěné nebo přinesené materiály

Legislativně je vydavatelská činnost vymezena zákonem č. 46/2000 Sb. o právech a povinnostech při vydávání periodického tisku (tiskový zákon) včetně pozdějších změn, zákonem č. 37/1995 Sb. o neperiodických publikacích a zákonem č. 121/2000Sb o právu autorském a o právech souvisejících s právem autorským včetně pozdějších změn, vyhláškou MK ČR č. 182/2001 Sb. o příjemcích povinného výtisku periodického tisku, vyhláškou MK ČR č. 156/2003 Sb o příjemcích povinného výtisku neperiodických publikací.

Svou činnost Ediční středisko vykonává na základě živnostenských listů v oboru vydavatelské a nakladatelské činnosti a vázání a konečného zpracování knih a dalších tiskovin, na základě registrací periodického tisku na Ministerstvu kultury ČR, má právo přidělovat číslo ISBN neperiodickým tiskovinám. Je považováno za vydavatelství s vědeckou redakcí.

Ediční středisko je členem Svazu českých knihkupců a nakladatelů, pravidelně se zúčastňuje knižních veletrhů, odborných konferencí a seminářů. Propagaci vlastní produkce zprostředkovává seznámení široké odborné i laické veřejnosti s vědeckým a pedagogickým potenciálem Mendelovy univerzity v Brně.

Činnost Edičního střediska je koordinována Radou pro ediční a audiovizuální činnost řízenou prorektorem pro pedagogiku a složenou ze zástupců fakulturních edičních a audiovizuálních komisí a řízena vedoucím Ústavu vědecko-pedagogických informací a služeb. ES spolupracuje s redakčními radami časopisů (Acta Universitatis, Edice Folia, Beskydy). Je vydavatelstvím s vědeckou redakcí. Pravidla pro vydávání publikací jsou stanovena ve Směrnici č. 2/2008 pro ediční a audiovizuální činnost. Každoročně je sestavován ediční plán výroby studijních materiálů, který je základem výrobní činnosti ES. Za věcnou správnost vydávaného titulu odpovídá autor, za odbornou úroveň titulů navrhovaných k výrobě ediční a audiovizuální komise jednotlivých fakult.

1. Personální obsazení

V současné době má ES 6 systemizovaných míst, z toho 3 patří do dělnické kategorie, chybí činnosti grafika a jazykového korektora. Personálně je poddimenzována příprava k tisku, dva lidé zabezpečují sazbu, opravy po korekturách a tisk vědeckých publikací včetně vydávaných časopisů, ale také tisk různých zpráv, posterů, vizitek tak, aby výstupy odpovídaly jednak standardním požadavkům na kvalitu tisku, jednak požadavkům na jednotný vizuální styl univerzity.

Jméno	Zařazení	Úvazek
Danuše Drápelová	Vedoucí	1,0
Ing. Petra Černošková	DDP - příprava k tisku	1,0
Dana Dadáková	Knihvazačka	1,0
Pavel Jílek, DiS.	DDP - příprava k tisku	1,0
Jakub Vágner	Knihář	1,0
Marie Vodáková	Dělnice v tiskárně	1,0

2. Výroba skript

Poklesla zhruba na polovinu loňského roku, ze 60 na 33 titulů, z toho 19 v prvním vydání, 8 v dalších vydání a 6 titulů jako dotisky. Náklady na skripta činily 1,003.007,- Kč, bylo vyrobeno 8.520 svazků, průměrná cena za 1 ks je 118 Kč. Od července je využíván tiskařský stroj v rámci nájemní smlouvy se společností CANON a snížila se cena za tisk čb stránky.

Fakulta	I. vydání	Další vydání	Dotisk	Celkem titulů
---------	-----------	--------------	--------	---------------

AF	4	6	4	14
LDF	2	1	1	4
PEF	1	1	1	3
ZF	3			3
FRRMS	6			6
ICV	3			3
Celkem	19	8	6	33

3. Prodej a převod skript

Stav skladu k 1.1.2010: 370 titulů, 51 769 svazků v hodnotě 6 714 089,50,- Kč.

K 31.12. 2010: 373 titulů, 48 366 svazků v hodnotě 6,125.408,- Kč

Roční obrat: prodáno 10.845 ks skript v hodnotě 1 499 582 Kč

Srovnání tržeb za skripta v letech 2007-2010

	Počet zákazníků	Počet prodaných kusů	Tržba v prodejně (Kč)	Tržba na faktury (Kč)	výdej na ústavy (Kč)	Tržba celkem (Kč)
2010	9 875	9 719	1 286 557	159 358	53 667	1 499 582
2009	11 031	11 863	1 514 711	94 323	87 213	1 696 247
2008	10 446	14 241	1 808 375	202 671	175 704	2 186 750
2007	11 256	15 407	1 696 402	463 499	212 210	2 372 111

Propagační předměty s logem univerzity:

K 1.1. 2010 bylo na prodejním skladě 46 položek propagačních předmětů v celkovém množství 631 ks a hodnotě 128 947,- Kč. K 31.12. 2010 je stav 44 položek v celkovém množství 517 ks a hodnotě 116.687,- Kč.

Přejmenování univerzity a změna log způsobila, že reklamní předměty jsou zastaralé a není o ně zájem. Bez úspěchu se setkala také jejich nabídka při promocích „Pořídte si památku na Alma Mater“

4. Přidělená ISBN

Celkový počet přidělených ISBN k publikacím za rok 2010 byl 105 čísel: 33 skripta, 4 monografie v edici Folia Universitatis, 68 titulů sborníků z pořádaných konferencí, z toho 20 titulů bylo vydáno elektronicky. Členění podle fakult: 40 AF, 30 LDF, 9 PEF, 10 ZF, 5 ICV, 9 FRRMS, 1 škol. podnik, 1 DOČ.

5. Tisk sborníků z konferencí, seminářů a pořádaných akcí

Fakulta	Počet titulů	Počet svazků
AF	14	2 272
LDF	8	820
PEF	4	460
ZF	1	120
ICV	2	535
CELKEM	29	4 207

6. Vydávaná periodika

a. Acta Universitatis Agriculturae et Silviculturae Mendelianae Brunensis

Acta Universitatis je mezinárodní vědecký časopis Mendelovy univerzity v Brně, který zveřejňuje a propaguje výsledky výzkumu. Je zařazen do seznamu recenzovaných periodik MŠMT a do databáze SCOPUS. Podle Metodiky hodnocení výsledků výzkumných organizací článku v roce 2010 a 2011 v tomto časopise přísluší 12 bodů. V současné době časopis prochází evaluačním procesem vydavatelství Thomson Reuters, který zatím nebyl ukončen a je naděje získat impact factor. Prudce stoupá zájem o publikování, což se promítá do většího rozsahu jednotlivých čísel.

	Počet výtisků	Počet stran	Z toho barva	Výrobní náklady	Cena za kus
1	311	225	60	62 951	202
2	316	315	58	74 642	236
3	336	282	52	71 147	212
4	312	289	70	76 777	246

5	335	449	117	130 966	391
6/1, 6/2	377	704	114	190 628	506

Rozsah časopisu za posledních 6 let

roky	články	stránky
2005	130	1360
2006	113	1200
2007	127	1242
2008	186	1704
2009	150	1404
2010	238	2302

b. Folia Universitatis Agriculturae et Silviculturae Mendelianae Brunensis

Edice registrována jako periodikum, jednotlivá čísla jsou monotematická s přiděleným ISBN.

Fakulta	Počet titulů	Počet svazků
AF	1	200
LDF	1	200
ZF	2	280
Celkem	4	680

c. Beskydy (The Beskids Bulletin)

Časopis publikuje recenzované vědecké práce zaměřené na celé území Beskyd a další horské lesní ekosystémy v Evropě. Navazuje na Zpravodaj Beskydy vydávaný v roce 1988 až 2007. Vychází 2x ročně s podporou VZ MSM 6215648902 v nákladu 110 ks. Je zařazen v Seznamu recenzovaných neimpaktovaných časopisů, je šířen podle zásad open access a zařazen v Directory of Open Access Journals.

7. Práce na zakázky pro součásti univerzity, hrazeno vnitropodnikovým přeúčtováním

Fakulta	zakázky	cena (Kč)
AF	245	323 193
LDF	153	132 157
PEF	101	132 697
ZF	19	54 318
Celoškol. prac.	4	7 463
FRRMS	4	12 321
ICV	32	62 388
R-projekty	22	18 066
SKM	7	4 703
Rektorát	148	165488
Celkem	736	914 072

8. Tisk posterů:

oblíbená služba, zhotoveno 353 zakázek v hodnotě 126 280 Kč (AF 177 požadavků, LDF 67, PEF 13, ZF 4, ICV 5, FRRMS 8, rektorát a celoškolská pracoviště 59, SKM 20).

9. Brožury bez přiděleného ISBN

Brožura je více než 5 potištěných stran spojených vazbou např. různé zprávy, materiály do výuky, programy konferencí a podobně: 247 titulů, 423 747 stran, 17 808 kusů.

10. Okénko - placeno hotově (Zakázky studentům a zaměstnancům univerzity, placené hotově)

	Počet zákazníků	Tržba v Kč	Tržba na zákazníka
2010	1 948	194 035	100
2009	1 760	209 644	119
2008	15 825	175 175	11
2007	32 523	300 781	9

11. Doplňková činnost pro externí subjekty

Zhotovila se jedna zakázka za 50 tis. pro Slovenskou poľnohospodárskou univerzitu v Nitre.

943 ÚSTŘEDÍ KNIHOVNA (ÚK)

Posláním knihovny je informační zabezpečení studia a vědecko-výzkumné činnosti univerzity. Toto poslání je naplňováno činností, která spočívá ve shromažďování, zpracovávání, uchovávání a zpřístupňování knihovního a informačního fondu prostřednictvím knihovnických a informačních služeb.

Legislativní dokumenty, kterými se řídí činnost knihovny:

- Zákon o knihovnách a podmínkách provozování veřejných knihovnických a informačních služeb č.257/2001 Sb. ze dne 29. června 2001 (knihovní zákon). Klíčovým pojmem, který kromě jiných zákon vymezuje, je pojem knihovna, kterou rozumí *zařízení, v němž jsou způsobem zaručujícím rovný přístup všem bez rozdílu poskytovány veřejné knihovnické a informační služby vymezené tímto zákonem, a které je zapsáno v evidenci knihoven.*
- Vyhláška 88/2002 Sb. Ministerstva kultury k provedení zákona č. 257/2001 Sb., o knihovnách a podmínkách provozování veřejných knihovnických a informačních služeb,
- Autorský zákon (Zákon č. 398/2006 Sb., úplné znění zákona č.121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), jak vyplývá ze změn provedených zákonem č.81/2005 Sb., zákonem č.61/2006 Sb. a zákonem č.216/2006 Sb.),
- Zákon 111/1998 Sb. o vysokých školách,
- Zákon o ochraně osobních údajů č.101/2000 Sb. ze dne 4. 4. 2000,
- Zákon o svobodném přístupu k informacím č. 106/1999 Sb. ze dne 11.5.1999,
- Listina základních práv a svobod.

1. Statistika knihovního fondu univerzity

Počet knihovních jednotek	398 182
Přírůstky za rok 2010:	10 372
Úbytky za rok 2010:	7 628
Počet titulů odebíraných periodik:	635 (491 nákupem, 144 výměnou)
Počet exemplářů odebíraných periodik:	1 038
Počet zaregistrovaných uživatelů k 31.12. 2010:	8 620
Počet absenčních výpůjček ve všech půjčovnách:	63 440

2. Vybrané poplatky

Registrace: 317 280,00 Kč
Pokuty za překročení výpůjční lhůty: 56 421,00 Kč
Jedná se o celkovou částku za registrační poplatky (120,- Kč v prvním ročníku každého studia studenti MENDELU, 240,- Kč externisté) a za pokuty při překročení výpůjční lhůty vybranou v těchto prostorách: výpůjční oddělení knihovny Brno, studovna a informační centrum v budově A, detašované pracoviště na ZF v Lednici. Vybraná částka se nevrací zpět oddělení 943 a 944 (např. na nákup knih), je rozpuštěna ve zdroji 1502 jako výnos univerzity. Osobní údaje studentů a zaměstnanců se přebírají z UIS, knihovně nevznikají náklady na registraci. Vybíraný registrační poplatek tedy nemá oporu v knihovním zákonu, neboť veřejné knihovnické a informační služby je provozovatel knihovny povinen poskytovat bezplatně, je oprávněn požadovat pouze úhradu skutečně vynaložených nákladů.

3. Prostředky, za které byl nakoupen knihovní fond

Časopisy, úhrada za univerzitu:	4 436 835,00 Kč
Knihy a ostatní dokumenty (včetně grantů):	2 460 965,00 Kč
Celkem:	6 897 800,00 Kč

Jedná se o prostředky celé univerzity, včetně úhrady z projektů a grantů. Kromě toho jsme získali darem knihy v hodnotě 16 315,- Kč a výměnou knihy v hodnotě 10 550,- Kč. V této částce nejsou zahrnuty náklady za elektronické informační zdroje (hradí 944 Informační centrum, 1 660 tis. Kč)

4. Personální obsazení

V roce 2010 došlo k personálním změnám na oddělení 943 (odchod do starobního důchodu a přesun v rámci pracoviště). K 31. 12. 2010 má pracoviště 9 systemizovaných míst.

5. Akvizice a evidence časopisů a knih, tvorba souborného katalogu

Akvizice a evidence českých i zahraničních knih a časopisů je centrální pro celou univerzitu, provádí podle požadavků ústavů, zdroj úhrady je určen žadatelem. Při akvizici časopisů se snažíme o zachování kontinuity a uspokojení potřeb ústavů, při odběru zahraničních periodik jsme vázáni smlouvami o konsorciálním přístupu v rámci programu INFOZ Elektronické informační zdroje z oblasti technických a aplikovaných přírodních věd pro výzkum, jedná se o tituly přístupné v čítárně časopisů a v knihovně v Lednici. Časopisy odebírané do dílčích knihoven se objednávají podle požadavků ústavů a objednávky potvrzují 1x ročně tajemníci fakult a ICV.

Doplňování studijní literatury do knihovny a studijních prostor zaznamenalo v r. 2010 velkou změnu. Zatímco v minulých letech fakulty přispěly do rozpočtu 943 a 944, výběr knih knih byl plně v kompetenci Ústřední knihovny podle sylabů předmětů v UIS, na základě požadavků a doporučení garantů předmětů, vyučujících i studentů, sledování nakladatelských plánů a vydaných knih, využívání aktuálních a množstevních slev. V roce 2010 nedostala knihovna na nákup studijní literatury žádné prostředky a situaci musela řešit s jednotlivými fakultami. Na fakulty jsme pravidelně posílali seznamy vycházejících knih, které nebyly ve fondech knihovny, a považovali jsme za vhodné je doplnit. Během prvního čtvrtletí 2010 se situace vyjasnila takto:

AF – deponovala do rozpočtu ÚK 300.000,- Kč, výběr knih provedla knihovna (viz výše), knihy jsou dostupné v knihovně a informačním centru

ZF – deponovala do rozpočtu ÚK 120.000,- Kč, knihy byly nakoupeny podle požadavků ústavů ZF a návrhů knihovny, jsou dostupné na detašovaném pracovišti ústřední knihovny v Lednici

LDF – nenakoupila do knihovny a studijních prostor žádnou literaturu, na oznámení o vydávaných knihách a seznamy nedostupné studijní literatury nikdo z fakulty dosud nereagoval, ale na dílčí knihovny se koupily knihy za více než 500 tis. Kč

PEF – nakoupila pro knihovnu a studijní prostory knihy za 149.000,- Kč, avšak na dílčí knihovny za 952 tis. Kč, knihovna dostala konkrétní seznam požadavků, faktury hradila knihovna a následně přeúčtovala PEF, později už při objednávání fakulta uváděla, z čeho budou knihy hrazeny

FRRMS – nakoupila pro knihovnu v budově Z (bývalý SPAK) knihy za 410.000,- Kč

Nákup knih na MENDELU v roce 2010 podle knihoven (v tis. Kč)

	PEF	%	AF	%	LDF	%	ZF	%	FRRMS	%	ICV	%
dílčí knihovny	952	87	565	58	531	99	301	72	257	37	0	0
ÚK + studovny	149	14	407	42	4	1	120	28	436	63	2	100
celkem	1 101	100	972	100	535	100	421	100	693	100	2	100

Koncem roku provedla knihovna kontrolu připravenosti na letní semestr, která se týkala dostupnosti studijní literatury, srovnáním doporučované literatury v sylabech vyučovaných předmětů a stavu titulů v knihovně a studovných, výsledky ukázaly, že pro PEF není v knihovně a studijních prostorách k dispozici 56 % doporučovaných titulů, AF 33 %, LDF 40 %, ZF 33 %, FRRMS 52 %, ICV 56 %.

Změna ve financování nákupu knih vedla:

- k prudkému snížení nákupu knih do Ústřední knihovny a studijních prostor, jsou preferovány nákupy knih do dílčích knihoven, kde studenti mají ztížený přístup,
- malý počet kusů u nejžádanějších titulů,
- zastavil se nákup skript, tituly, které letos vyšly, jsou k dispozici pouze v 15 kusech (UK 10 ks, studovna 5 ks) bez ohledu na počet zapsaných studentů,
- studijní literatura stárne, vyučující doporučují dříve vyšlé knihy, které znají, nesledují nově vycházející tituly, aktualizace studijní literatury nepatří mezi jejich priority a doporučená literatura v sylabech předmětů je zastaralá,
- chybí financování u tzv. kontinuálních objednávek jako jsou ročenky a statistiky,
- objednává se u knihkupců nikoliv přímo u vydavatelů, nelze využívat hromadné vydavatelské slevy pro školy,
- z peněz Zahradnické fakulty jsou hrazeny knihy hlavně pro knihovnu v Lednici, u přírodních věd nese zátěž nákup studijní literatury pro prostory v Brně pouze Agronomická fakulta,
- vzrostla administrativa na straně fakult a Ústřední knihovny,
- roste zastoupení fondu v dílčích knihovnách na úkor centrálních služeb, klesá prestiž Ústřední knihovny.

Kvalitně vybavená knihovna se považuje za základ univerzity, studenti by měli mít přístup k předepsané studijní literatuře, úhrada studijní literatury je součástí příspěvku na studenta, který univerzita dostává. Podle standardů akreditační komise musí skladba neperiodické literatury odrážet stav vývoje oborů a oborů příbuzných alespoň za posledních pět let a tento fond musí být přístupný. Dílčí knihovny také nejsou schopny zajistit ochranu fondu, vykazují vyšší ztráty knih než centrální prostory. Uživatelé musí mít k fondům rovný přístup, nelze je rozdělovat podle příslušnosti k fakultě. Zaměření naší univerzity stojí na dvou pilířích – přírodní vědy (AF, ZF, LDF) a společenské vědy (PEF, ICV, FRRMS), nelze stanovit přesné hranice oborů mezi jednotlivými fakultami, které

vychází ze stejných základů. Zastarávání, snižování dostupnosti studijní literatury a využívání knihovny jsou ukazatele, které nepřispívají k dobrému hodnocení univerzity. Uvedená fakta svědčí o tom, že model úhrady nákupu knih fakultami na základě vnitřního účetního dokladu nebo rozúčtováním se neosvědčil. Pro rok 2011 však zůstává v platnosti.

Evidence a souborný katalog je vytvářen v automatizovaném knihovnickém systému KPWinSQL, katalogizace se provádí dle platných standardů (mezinárodní katalogizační pravidla AACR 2) ve formátu MARC21. Souborný online katalog je přístupný na webových stránkách <http://katalog.mendelu.cz>, v roce 2010 byla spuštěna nová verze katalogu s aplikacemi webu 2.0. Na stránkách katalogu je aplikace [Návrh na zakoupení knih do fondu Ústřední knihovny a Informačního centra MENDELU](#), která umožňuje uživatelům navrhnout knihy ke koupi. Po vyplnění formuláře je návrh odeslán kompetentním pracovníkům a uživatel je informován o vyřízení. Z vyhledaných záznamů je možné vygenerovat citaci.

V rámci katalogizace posíláme autoritní záznamy do Národní knihovny ČR do Souboru národních autorit.

Správu knihovnického systému pro knihovnu zajišťuje pracovnice Ústavu pro provoz informačních technologií RNDr. Jana Gotthardová.

Také v roce 2010 pracovnice Ústřední knihovny udržovala aktuální databázi časopisů v souborném katalogu ČR (CASLIN), v souborném katalogu Virtuální polytechnické knihovny a v databázi MEDVIK Národní lékařské knihovny - opravy a aktualizace za MENDELU.

6. Výpůjční oddělení

Provoz: po, st: 8.00 – 17.00, út, čt, pá: 8.00 – 14.00

9 studijních míst, z toho 5 vybavených počítačem pro vyhledávání v souborném katalogu

Zajišťuje výpůjční služby pro vědecké a pedagogické pracovníky univerzity, studenty, ostatní zaměstnance, externisty z řad bývalých zaměstnanců a ostatní odbornou veřejnost podle knihovního a výpůjčního řádu. Ve výpůjčním oddělení mohou uživatelé platit čtenářský poplatek (aktivace ISIC, ITIC, průkazu zaměstnance nebo průkazu externisty na čtenářský průkaz). Zaměstnanci, pokud se jednou v knihovně zaregistrují, mají po dobu trvání pracovního poměru provedenou aktivaci na další akademický rok vždy automaticky.

Výpůjční modul je součástí automatizovaného knihovnického systému KPWinSQL, který umožňuje rezervace, platby, kontroly výpůjček a prolongaci uživatelů na webech, automatické odesílání upomínek, propojení systému v Brně a Lednici.

Pracovnice ve výpůjčním oddělení průběžně provádí revizi knihovního fondu, retrokatalogizaci, opravy a slučování záznamů v knihovnickém systému podle platných pravidel a standardů. Tato systematická činnost přináší výsledky a užitek pro naše uživatele, v souborném katalogu jsou lépe dohledatelné zejména starší dokumenty z první vlny retrokatalogizace (původně pouze neúplné záznamy bez klíčových slov) a tento fond se půjčuje.

Výpůjční oddělení zajišťuje vazbu časopisů, každý rok se jeden ročník vyvázaných časopisů přesouvá do skladu výpůjčního oddělení.

V roce 2010 byl do výpůjčního oddělení přestěhován fond ze zrušené ekonomické studovny IC-Q. Tím byl studentům PEF znemožněn přístup k volnému výběru knih. Projevuje se to zejména nárůstem jednodenních výpůjček knih, do kterých stačí studentům pouze nahlédnout a dále velkou nespokojeností studentů, protože u knih uložených ve skladu nelze zajistit jistotu vždy jednoho výtisku na regále k prezenčnímu studiu. To znamená, že když se všechny exempláře titulu rozpůjčují, dalším studentům zbývá pouze rezervace na dokument, čekací doba se v semestru u žádaných titulů pohybuje 2 – 3 měsíce.

Od března 2009 vlastní Ústřední knihovna bibliobox Herbie, který je umístěn na chodbě v suterénu budovy A mezi knihovnou, studovnou a informačním centrem a slouží k vracení dokumentů mimo provozní dobu knihovny. Do biblioboxu lze vracet knihy z kteréhokoliv výpůjčního místa na MENDELU, obsluha bibliobox na začátku každého pracovního dne vybírá a podle čárových kódů v knize odepíše vypůjčené knihy z konta uživatele. Uživatelé si mohou výpůjčky zkontrolovat v souborném katalogu. Tato služba je velmi využívaná, denně odepisujeme z biblioboxu 50 – 100 výpůjček, v době velkých front v knihovně se bibliobox vybírá několikrát denně.

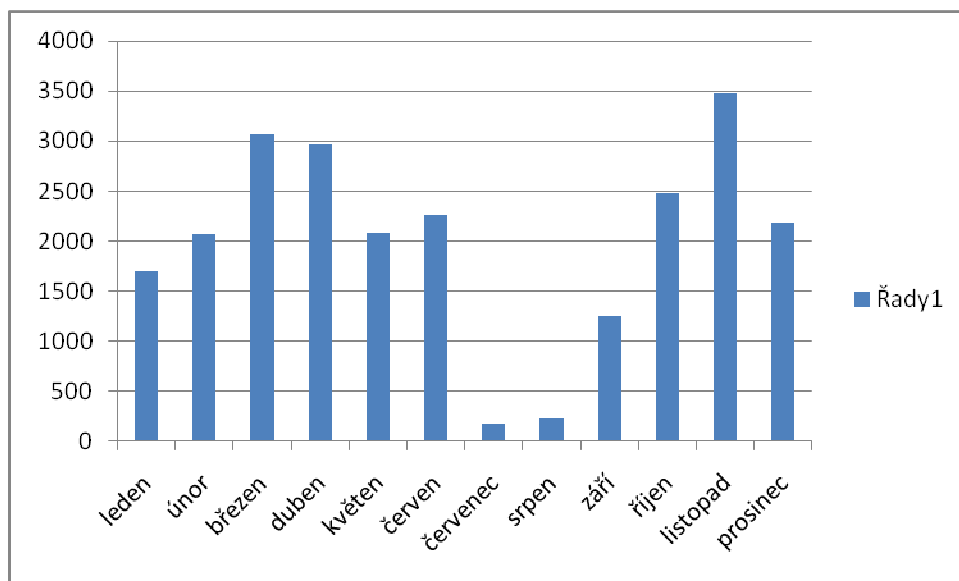
Ve skladu výpůjčního oddělení je špatný stav podlahy, která je mokrá, zvedá se, pak hnije a propadá se, vznikající nerovnosti způsobují špatnou funkčnost a bezpečnost kompaktních regálů s knihami, tato situace ve svém důsledku je přímým ohrožením bezpečnosti obsluhy, která se mezi regály pohybuje.

Havarijní stav byl v roce 2010 vyřešen částečně, podlaha v jedné půlce skladu byla opravena, očekává se rozhodnutí o zahájení stavby – opravy havárie podlahy.

7. Knihovna Lednice – detašované pracoviště, Provoz: Po – Čt: 8.00 – 18.00, Pá: 8.00 – 15.00

Přístupy do studijních prostor od ledna do prosince 2010:

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	celkem
1702	2071	3074	2968	2079	2260	176	232	1246	2473	3481	2179	23 941

Detašované pracoviště Ústřední knihovny sídlí v areálu ZF v Lednici v budově D a slouží primárně uživatelům Zahradnické fakulty, která má sídlo a hlavní část výuky v Lednici. V žádném případě to ale neznamená, že uživatelé ZF nemohou využívat služeb ÚVIS v Brně a naopak. Ústřední knihovna jako celoškolské pracoviště poskytuje služby všem uživatelům MENDELU. K dispozici je 42 studijních míst, z toho 26 je vybaveno počítačem, kopírka, tiskárna, skener, knihovna funguje jako dobíjecí místo. V roce 2010 byl do studovny v Lednici zakoupen stroj na kroužkovou vazbu, který je k dispozici všem uživatelům. Obsluha je jednoduchá, uživatelé stroj používají samostatně (na požádání obsluha samozřejmě poradí).

Ve volném výběru knihovny jsou skripta a další odborná literatura včetně encyklopedií a slovníků, české a zahraniční časopisy, vysokoškolské kvalifikační práce. Knihovna je bezbariérová, součástí knihovny je prostorný archiv v suterénu, který je se studovnou propojen nákladním výtahem.

Knihovna v Lednici pro uživatele ze ZF zajišťuje: výpůjční služby včetně rezervace, přijímá registrační poplatky (výpůjční protokoly v Brně a Lednici jsou propojeny, je jedno, kde uživatel zaplatí), školení a pomoc při vyhledávání v elektronických informačních zdrojích, exkurze v knihovně nejen pro nové studenty v Lednici (13x), meziknihovní výpůjční službu pro uživatele ze ZF – pro naše uživatele 242 výpůjček, cizím uživatelům 81 výpůjček. Pracovnice zprostředkovávají pro studenty v Lednici prodej skript z prodejny Edičního střediska v Brně.

8. Revize knihovního fondu

Revize knihovního fondu nařízená rozhodnutím rektora č. 20/2008 byla na většině pracovišť dokončena v termínu, viz výroční zpráva za rok 2009. Dílčí knihovny, které měly po dohodě termín dokončení a odevzdání protokolů 31. 1. 2010, termín splnily. Revizi nemá doposud zpracovanou pouze dílčí knihovna 219/3 pěstování rostlin Ústavu pěstování, šlechtění rostlin a rostlinolékařství. V roce 2010 se prováděly odpisy ztrát z revize, řešily se ztráty a náhrady knih, některé ústavy ještě knihy dohledaly. Tyto záležitosti se řešily v součinnosti s dílčími knihovnicemi ústavů.

9. Knihovna beletrie – dílčí knihovna Provoz: út: 11.00 – 13.30, čt: 11.00 – 13.00

Bývalá odborářská knihovna je vedena jako jedna z dílčích knihoven. Ústřední knihovna zajišťuje akvizici, zpracování a evidenci fondů, provoz zajišťuje externí spolupracovnice na dohodu o pracovní činnosti, v roce 2010 4,5 hodiny týdně. Knihovna sídlí v příjemných prostorách v budově A – půlkruh u studovny, vchod pro návštěvníky je ze dvora.

V roce 2010 bylo nakoupeno 12 knih z prostředků oddělení 940, darem jsme získali 75 knih. V průběhu roku se provedla retrokatalogizace 203 knih. V roce 2010 byla provedena kontrola čtenářů, máme 143 aktivních čtenářů, 73 nových v roce 2010, výpůjček bylo 564. Knihovna je přístupná všem současným i bývalým zaměstnancům, nově i studentům. Studenti velmi využívají a oceňují fond, který jsme získali v r. 2008 darem – anglická beletrie v originále.

10. Novinky, akce, poznámky

- Květen 2010 – ústřední knihovna zprostředkovala u dodavatele Phoenix Bookshop 15%-20% slevu na zahraniční knihy u příležitosti konání veletrhu Svět knihy.
- 18. března 2010 – společně s Informačním centrem vyhlášení soutěže na logo našich pracovišť pro studenty MENDELU. Soutěž byla ukončena 30. dubna, vítězný návrh studentky LDF používá ICUK

(společná zkratka pro Informační centrum a Ústřední knihovnu) pro svou propagaci na Facebooku mimo oficiální univerzitní web.

- 1. června 2010 – společně s ostatními odděleními ÚVIS konání Informačního dne ÚVIS – pro zájemce z MENDELU a ostatní odbornou veřejnost – Ústřední knihovna prezentovala souborný katalog, akvizici a financování nákupu odborné literatury a licenci Creative Commons
- Zář 2010 – prostřednictvím studijních oddělení fakult byl při zápisu studentů distribuován leták „Informace pro prváky aneb pracoviště ÚVIS se představují“, dále jsme pro propagaci vydali záložky a informační letáky s logem ICUK
- 26. – 27. října 2010 – prodejní výstava odborné literatury v areálu univerzity v budově Q ve spolupráci s knihkupectvím Malé centrum – sleva na zahraniční knihy 10%. Jsme si vědomi toho, že i se slevou není uvedené knihkupectví levné, Ústřední knihovna dovede sehnat knihy levněji. Tato výstava slouží jako služba ústavům a těm vědeckým pracovníkům, kteří jsou zvyklí vybírat očima a nesledují novinky na internetu. Ústavy na výstavě nakoupili pro dílčí knihovny knihy za asi 150.000,-

944 INFORMAČNÍ CENTRUM (IC)

1. Novinky, akce, poznámky

- V roce 2010 byl umožněn zkušební přístup do 12 elektronických informačních zdrojů. Jednalo se o následující:
 - Časopis Nature – online verze (Wolters Kluwer)
 - De Gruyter e-Books – STM collection 2008, 2009, 2010 (de Gruyter)
 - Ebrary Academic Complete – (ebrary)
 - Faculty of 1000 Biology a Faculty of 1000 Medicine (Faculty of 1000 Ltd)
 - Greenr – zelený informační zdroj (GALE)
 - Grzimek's Animal life – encyklopedie (GALE)
 - Kolekce časopisů IWA – Publishing Journals and Water Reference Library (IWA publishing)
 - Oxford Handbooks online (Oxford University Press)
 - Oxford Scholarship online (Oxford University Press)
 - Právní zpravodaj Beck online (Nakladatelství C.H. Beck)
 - RefWorks – online systém pro správu citací (Proquest)
 - Sage research methods online (Sage publications)
- Současně měli uživatelé možnost vyzkoušet si metavyhledávač 360Search, který umožňuje na jedné prohledávací platformě vyhledávat až v 50 různých zdrojích.
- Trvalým nákupem byl rozšířen počet titulů e-books od vydavatele Wiley InterScience o 28 titulů na konečných 103 titulů.
- Časopis Nature je od roku 2010 přístupný online na platformě OvidSP3
- V průběhu roku 2010 pořádalo Informační centrum společně s vedením ÚVIS školení na následující témata:
 - Elektronické informační zdroje pro dřevaře, praktické cvičení
 - Elektronické informační zdroje pro dřevaře
 - Ekonomické informační zdroje na MENDELU
 - Srovnání databází CAB ABSTRACTS, SCOPUS a WEB of SCIENCE
 - Nulové výsledky? Najděte v databázích to, co potřebujete!
 - Elektronické informační zdroje na MENDELU: EIZ pro studenty biotechnologie rostlin
 - Jak efektivně studovat a pracovat s informacemi: informační zdroje pro studenty ZF
 - Elektronické informační zdroje pro agroekologii: EIZ pro studenty agroekologie
 - Informační zdroje doktorského studia Provozně ekonomické fakulty
 - Informační zdroje bakalářského studia Provozně ekonomické fakulty
 - Informační zdroje doktorského studia Agronomické fakulty
- V září se pracovníci Informačního centra aktivně zúčastnili na Úvodech do studia pro Lesnickou a Agronomickou fakultu, kde stručně seznámili nové studenty se službami nabízenými Informačním centrem a Ústřední knihovnou.
- Od září roku 2010 byla nově zavedena v prostorách informačního centra možnost platit aktivační poplatky spojenými se službami IC a ÚK. Stalo se tak náhradou za zrušené Ekonomické informační centrum a studovnu v budově Q.

- V prvním čtvrtletí roku 2010 byl založen profil Informačního centra a Ústřední knihovny na Facebooku. Tento je používán pro další možnost méně formální komunikace se studenty univerzity, máme 1 376 fanoušků.
- V rámci průběžného vzdělávání pracovníků proběhlo školení na katalogizaci monografií, kterého se zúčastnilo 5 zaměstnanců Informačního centra

2. Personální zabezpečení

Zrušením ekonomické studovny na budově Q se snížil stav pracovníků ve službách o 2 lidi, počet systemizovaných míst klesl z 11 na stávajících 9.

3. Studijní prostory

a. – Informační centrum

Provozní doba IC: pondělí – pátek 7 – 21 h, sobota 8 – 14 h. Týdně je tedy otevřeno 76 hodin.

Celkem mají studenti v IC k dispozici 139 studijních míst, z toho 62 vybavených počítačem s plným přístupem na internet a k celoškolské síti, 1 PC pro vyhledávání v souborném katalogu, 1 PC pro přehrávání výukových a odborných filmů, 7 síťových přípojek pro notebooky

Volný výběr knih a sborníků s tematikou zemědělství, lesnictví, ochrany životního prostředí a jiných přírodních a společensko-ekonomických věd obsahuje celkem 10 574 knižních jednotek (8 327 titulů). Přírůstek za rok 2010 byl 481 knižních jednotek.

V rámci zavedeného sledování prezenčních výpůjček bylo takto zaznamenáno celkem 13 572 zápůjček. Jedním z důležitých výstupů těchto sledování je určení, které tituly jsou studenty nejvíce žádány. To pak slouží jako jeden z podkladů při návrhu nákupu nové literatury do IC.

Absenčně bylo studentům na víkendové výpůjčky (knihy jsou půjčovány v pátek od 16:00 h do pondělí, kdy musejí být vráceny nejdéle 1 hodinu po otevření informačního centra) půjčeno v roce 2010 197 knih.

V roce 2010 bylo zaznamenáno celkem 152 366 průchodů do informačního centra. Oproti roku 2009 je to nárůst o 1 105 průchodů. Podrobný rozpis průchodů v rámci jednotlivých měsíců za posledních 10 let je uveden v příloze v tabulce 1.1.

b. Čítárna časopisů

Provozní doba: pondělí – pátek 8 – 16 h. Týdně je otevřeno 40 h.

Celkem je zde 39 studijních míst, z toho 7 vybavených počítačem s plným přístupem na internet a k celoškolské síti, přednostně jsou však počítače v čítárně určeny pro práci s elektronickými informačními zdroji.

Je odebíráno na základě předplatného 101 titulů časopisů v tištěné podobě, z toho 69 českých a 32 zahraničních. Obsluha kromě dozoru a poradenské služby centrálně zpracovává odpisy a převody časopisů pro Ústřední knihovnu

Kromě databází dostupných v síti MENDELU jsou zde nainstalované databáze OVEL, ASPI, Media Search, Firemní monitor a normy ČSN Online

K dispozici je zde uživatelům v tištěné podobě kompletní Sběrka zákonů

Návštěvníci si zde mohou prezenčně půjčit výuková a odborná CD a DVD

c. Studovna

Provozní doba studovny: pondělí – čtvrtek 8 – 19 h, pátek 8 – 16 h, celkem je otevřeno 52 hodin týdně

Je zde celkem 89 studijních míst, z toho 20 je vybaveno počítačem s plným přístupem na internet a k celoškolské síti, 10 síťových přípojek pro notebooky. Jsou zde k dispozici 3 scannery, z toho 2 formát A4 a 1 formát A3.

Vystaveno je celkem 675 titulů skript. Z toho 516 titulů vydaných na MENDELU a 159 titulů vydaných na jiných univerzitách v ČR. Dále jsou zde k dispozici situační a výhledové zprávy Ministerstva zemědělství.

Studentům jsou umožněny krátkodobé absenční výpůjčky skript na 7 dnů. V roce 2010 bylo uskutečněno 4 982 výpůjček a 595 prodloužení (v r. 2009 to bylo 5 515 výpůjček)

K prezenčnímu půjčování jsou zde k dispozici vysokoškolské kvalifikační práce AF a LDF od r. 2009 (starší ve výpůjčním oddělení Ústřední knihovny) a PEF rok 2010.

Za rok 2010 přibylo ve studovně 227 ks publikací a 2 046 vysokoškolských kvalifikačních prací.

V roce 2010 bylo zaznamenáno celkem 58 753 průchodů do studovny. Oproti roku 2009 je to pokles o 708 průchodů. Podrobný rozpis průchodů v rámci jednotlivých měsíců za posledních 10 let je uveden v příloze v tabulce 1.2. Údaje o průchodech jsou pravidelně odečítány ze zabezpečovacích bran u východu ze studovny.

d. Ekonomické informační centrum a studovna

Provoz Ekonomického informačního centra a studovny byl ukončen k 1. březnu 2010

Umístěny zde byly vysokoškolské kvalifikační práce PEF. Uživatelé měli k dispozici ve volném výběru knižní fond zaměřený především na ekonomii, management, marketing, finance, statistiku, účetnictví, právo a Evropskou unii.

4. Služby

a. Meziknihovní výpůjční služby

Meziknihovní výpůjční služba (dále jen MVS) a Mezinárodní meziknihovní výpůjční služba (dále jen MMVS) je poskytována vědeckým a pedagogickým pracovníkům MENDELU a studentům postgraduálního studia V roce 2010 bylo vyřízeno celkem 1 639 položek, což je o 260 více než v roce 2009. Z toho jiným knihovnám bylo poskytnuto 616 výpůjček (525 článků z časopisů a 91 knih), pro uživatele z naší univerzity bylo vyžádáno celkem 1 023 výpůjček (850 článků z časopisů a 173 knih)

Požadavky na MVS a MMVS v roce 2010 podle jednotlivých fakult MENDELU ve srovnání s rokem 2009

Fakulta	rektorát	AF	LDF	PEF	FRRMS	ZF*	Celkem
MVS 2009	7	278	290	123	0	5	703
MVS 2010	26	352	598	42	0	61	1023

*Pozn.: Požadavky ZF jsou také vyřizovány přímo v knihovně v Lednici, viz přehled za oddělení 943 – Ústřední knihovna.

Zahraněční knihy jsou žádány přes Moravskou zemskou knihovnu v Brně (MZK), kdy pracovníce MVS knihy v MZK osobně vyzvedává a vrací, což znamená rychlejší dodání knihy uživateli a úsporu poštovního a balného Aktivně jsme zapojeni do projektu Virtuální polytechnická knihovna (dále jen VPK). Pro jiné organizace bylo v roce 2010 vyřízeno celkem 263 požadavků, což je stejný počet, jako v roce 2009. My jsme u jiných knihoven realizovali celkem 40 požadavků (v r. 2009 88 požadavků), z toho bylo 28 požadavků na mezinárodní meziknihovní výpůjční službu. Průměrná doba vyřízení nám zadaných požadavků v roce 2010 byla 10 h 52 min. Nízký počet požadavků vyřizovaných přes VPK je zapříčiněn uzavřením kolektivní smlouvy na tzv. elektronické dodávání dokumentů mezi Národní knihovnou ČR a agenturou DILIA. Práce se systémy elektronického dodávání dokumentů je díky tomu značně komplikovaná (zvýšená administrativa těchto služeb a vysoká cena takto získávaných dokumentů).

Pro MMVS využíváme německé služby „document delivery“ SUBITO, kdy prostřednictvím této služby získáváme elektronické kopie článků ze zahraničí, kopie jsou dodány do 48 hodin, v roce 2010 bylo touto cestou vyřízeno 110 požadavků (v r. 2009 103 požadavků)

Náklady v roce 2010 za služby MVS a MMVS neslo Informační centrum. Náklady na MVS činily v roce 2010 3 489,- Kč, na MMVS přes MZK 17 918,- Kč a přes službu SUBITO 850,87 EUR (do 11/2010). Na kupónové konto Národní knihovny bylo vloženo 6 000,- Kč. Stav na příjmovém účtu VKP k 31. 12. 2010 byl 3 433,50 Kč, stav na výdajovém účtu VKP k 31. 12. 2010 byl 1 378,30 Kč.

Náklady na MVS a MMVS v roce 2010 podle jednotlivých fakult MENDELU

Fakulta	rektorát	AF	LDF	PEF	FRRMS	ZF*	Celkem
Cena 2010 (Kč)	1 432	21 551	20 708	3 135	300	0	47 126

*Pozn.: Požadavky ZF jsou také vyřizovány přímo v knihovně v Lednici.

Služba cirkulace časopisů – v rámci cirkulačních služeb půjčujeme časopis Science (Fakultní nemocnice Brno-Bohunice) a Agra Focus (AGRITEC Šumperk)

b. Rešerše

Rešeršní služba je určena vědeckým a pedagogickým pracovníkům a studentům postgraduálního studia MENDELU v Brně a je poskytována bezplatně.

V roce 2010 bylo zpracováno 51 rešerší (v r. 2009 to bylo 50 rešerší). Rozděleno dle fakult bylo pro AF vypracováno 34 rešerší, pro LDF 12 rešerší, pro PEF 1 rešerše, pro FRRMS 0 rešerší, pro ZF 1 rešerše a pro externisty 3 rešerše.

V rámci nabízených služeb Informačním centrem mají naši uživatelé možnost obrátit se na rešeršní oddělení s žádostí o pomoc při zpracovávání rešerše (sestavení profilu, vyhledávání odpovídajících záznamů, plných textů, atd.). Hlavním cílem našeho pracoviště je uživatele naučit aspoň základům rešeršních strategií, aby si sami dokázali vyhledat základní literaturu potřebnou k vědecké a pedagogické práci a ke studijním účelům.

Pomoc s vyhledáváním literatury na seminární, bakalářské a magisterské práce poskytujeme i studentům bakalářských a magisterských forem studia.

c. Výměna časopisů a jiných publikací

Výměna publikací (časopisy, sborníky, knihy, ...) je jednou z forem nabývání fondů. Díky výměně tak naše instituce získává publikace, které často nebývají v běžném prodeji. Navíc rozesíláním publikací našich autorů tak dochází k propagaci nejen jejich práce, ale současně i celé univerzity.

V současné době je rozesíláno celkem 207 ks sborníku Acta Universitatis do 41 zemí světa včetně Asie, Severní a Jižní Ameriky, Austrálie; z toho 6 ks sborníku je posíláno do databázových center (CAB International – Velká

Británie, Zoological Records – Velká Británie, Plant Science Library – Velká Británie, Elsevier BV – Nizozemí, FAO – Itálie, Chemical Abstracts Service – USA)

Za publikace, které rozesíláme, dostáváme 144 titulů časopisů (v roce 2009 to bylo 183 titulů; pokles je způsoben především ekonomickou situací řady institucí, ale většina titulů, které jsme přestali dostávat, je přístupná v plném textu online), monografie, disertační práce, které nám jsou zasílány nejen z evropských států (např. Rakousko, Německo, Itálie, Francie, Španělsko, Portugalsko, Velká Británie, Finsko, Polsko, Slovensko, Rusko, Řecko), ale i z Asie (Japonsko, Indie, Čína) a Severní a Jižní Ameriky (USA, Kanada, Argentina, Venezuela, Mexiko). V roce 2010 přibily 3 tituly nově vyměňovaných časopisů.

Dvě čísla Acta Universitatis, která jsou monotematicky zaměřená na ekonomii a management, jsou zasílána na vybrané školy ekonomického zaměření v ČR

Rozesíláme i část nákladu sborníku Beskydy v počtu 75 kusů, který vydává LDF a také další publikace, jejichž autory jsou vědečtí a pedagogičtí pracovníci MENDELU v Brně

V souvislosti s výměnou časopisů je prováděna i úplná katalogizace a retrokatalogizace publikací, které přicházejí v rámci výměny z partnerských institucí, dle pravidel AACR2 v MARC 21.

5. Elektronické informační zdroje

IC zabezpečuje přístup do elektronických informačních zdrojů (EIZ). V r. 2010 bylo přístupných 36 titulů placených databází (předpláceny jsou individuálně nebo v rámci konsorcií). Při vyhodnocování statistik přístupů do vybraných zdrojů byl zjištěn značný nárůst využívání těchto elektronických informačních zdrojů (dále jen EIZ) oproti roku 2009.

IC se podílí na zvyšování informační gramotnosti studentů i pedagogů MENDELU. Pořádá školení na používání databází a vyhledávání informací, poskytuje individuální konzultační a poradenskou činnost, spravuje e-learningový kurz informační výchovy v UIS.

Spolupracuje s uživateli při výběru tuzemských i zahraničních knih ke koupi do studijních prostor IC.

Statistiky

1. Využívání studoven a počítačů Informačního centra

1.1 Návštěvnost informačního centra v letech 2001 až 2010

Měsíc	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
leden	5 632	14 252	výpadek	15 625	17 506	18 159	17 634	14 309	11 071	9001
únor	11 617	14 184	14 399	19 644	16 514	18 069	12 128	15 421	13 476	13530
březen	12 116	16 771	21 376	25 019	41 005	24 319	26 436	18 471	20 553	24348
duben	10 341	20 979	24 298	22 854	32 688	22 990	28 359	24 421	22 018	19150
květen	11 239	8 524	22 226	26 850	22 490	23 870	28 953	14 863	12 671	15107
červen	11 933	13 731	14 150	17 793	14 913	14 845	15 062	8 680	5 567	8959
červenec	zavřeno	5 690	3 204	5 120	2 788	1 997	2 582	2 006	1 041	1283
srpen	zavřeno	1 664	1 382	977	1 428	zavřeno	946	594	294	414
září	2 690	13 114	17 106	8 743	10 270	9 739	11 418	7 880	7 541	8141
říjen	11 067	13 516	25 894	18 513	22 380	28 950	34 254	20 154	18 603	16636
listopad	22 185	17 739	25 271	22 936	26 042	28 854	33 268	19 071	20 358	21116
prosinec	19 436	13 274	25 780	14 987	23 683	25 321	24 373	17 385	18 068	14681
CELKEM	118 256	153 438	195 086	199 061	231 707	217 113	235 413	163 255	151 261	152 366

Pozn.: Údaje jsou převzaty z přístupového systému UIS a jsou pouze orientační, na jedno sejmutí karty může do informačního centra projít více studentů. Statistika přístupů v roce 2010 je již bez Ekon IC na budově Q, je vidět, že celková návštěvnost neklesla, studenti se přesunuli na budovu A.

1.2 Návštěvnost studovny v letech 2006 až 2010

Měsíc	2006	2007	2008	2009	2010
leden	6 065	8 995	7 259	5 224	3 749
únor	9 381	8 722	6 393	4 003	4 025
březen	13 772	11 923	8 735	7 425	7 054
duben	16 203	14 583	14 202	10 124	10 320
květen	15 727	12 489	8 489	7 807	9 245
červen	6 272	4 480	4 104	4 078	3 752
červenec	zavřeno	832	zavřeno	447, od 13. zavřeno	266, od 12. zavřeno
srpen	zavřeno	zavřeno	zavřeno	zavřeno	zavřeno
září	4 444	5 763	zavřeno	zavřeno	zavřeno
říjen	16 266	14 552	2 200	5 331	4 759
listopad	18 295	14 325	7 888	7 629	7 946
prosinec	17 459	13 618	10 186	7 393	7 637
CELKEM	123 884	110 282	69 456	59 461	58 753

Pozn.: Údaje jsou odečítány ze zabezpečovacích bran u východu ze studovny.

2. Statistiky využívání jednotlivých informačních zdrojů - srovnání 2009 a 2010

Název zdroje	Měřitelná jednotka	2009	2010	%nárůst
Biological Abstracts	Total Searches Run	1194	3776	316
	Total Sessions	334	1948	583
CAB Abstracts	Total Searches Run	5936	8392	141
	Total Sessions	912	1781	195
Food Science and Technology Abstracts	Total Searches Run	524	2245	428
	Total Sessions	211	1077	510
Bione	Total Searches Run	208	470	226
	Total Sessions	553	1085	196
	Successful Full-Text Article Requests	385	788	205
Scopus	Total Searches Run	12 823	21349	166
	Total Sessions	4 273	6611	155
	Abstracts	14389	24830	173
Science Direct	Requests for full-text documents	34 003	48884	144
	Requests for all pages	94 238	140336	149
	Total Searches Run (incl. Federated Search)	12 460	18264	147
Academic Search Complete	Total Searches Run	1 213	3973	328
	Total Sessions	511	1730	339
	Abstracts	803	5773	719
	Fulltext	521	1526	293
Business Source Complete	Total Searches Run	483	2651	549
	Total Sessions	203	1107	545
	Abstracts	411	2877	700
	Fulltext	251	1248	497
EconLit with Full Text	Total Searches Run	1 188	2976	251
	Total Sessions	265	1166	440

	Abstracts	411	2040	496
	Fulltext	307	211	69
Environment Complete	Total Searches Run	524	2205	421
	Total Sessions	291	1173	403
	Abstracts	548	3340	609
	Fulltext	426	415	97
GreenFILE	Total Searches Run	678	1645	243
	Total Sessions	165	858	520
	Abstracts	336	1855	552
	Fulltext	23	52	226
Web of Science	Subsessions	8866	10709	121
	Records Views	32172	38319	119
	Total Items Requested	32172	38319	119
Journal Citation Reports	Subsessions	2234	2591	116
	Records Views	6998	6766	97
Springer	Full text article request	8154	10 479	128
ProQuest Illustrata	Queries	247	828	335
Safari online bussines books	Successful Section Requests		416	
Wiley e-books	Number of Successful Section Requests		602	
Wiley e-journals	Successful Full-Text Article Requests	6026	7524	125
Ulrichs web	Logins		326	

Dne 18. 1. 2011

Vypracovala Ing. Věra Svobodová na základě podkladů vedoucích jednotlivých oddělení Ing. Homoly (AVC), p. Drápelové (Ediční středisko), Bc. Perlové (Ústřední knihovna) a Ing. Kratochvílové (Informační centrum).